



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **X. X. X.**, narozený dne X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**
sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2026, č. j. KRPA-16568-10/ČJ-2026-000022-ZZC,

takto:

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, ze dne 12. 1. 2026, č. j. KRPA-16568-10/ČJ-2026-000022-ZZC, se zrušuje.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 12 270 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.

Odůvodnění:

- I. **Vymezení věci**

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

1. Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „žalovaný“), jímž byla podle ust. § 124 odst. 1 písm. b), c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), stanovena doba zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění v délce 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.

II. Žalobní body

2. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je zatíženo vadou nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti.
3. Žalovaný skutkově zjištění nesprávně vyhodnotil, na základě podkladů nelze dospět k závěru, že došlo k naplnění zákonných podmínek ust. § 124 zákona o pobytu cizinců. Žalovaný rovněž došel k nesprávnému právnímu závěru ohledně možnost užití zvláštních opatření dle ust. § 123b zákona o pobytu cizinců.
4. Žalobce zdůraznil, že zajištění představuje významný zásah do práva na osobní svobodu, jakožto jedním ze základních lidských práv, garantovaného čl. 8 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Je tak naprosto nezbytné, aby správní orgán vyvinul účinnou snahu zjistit skutkový stav, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. Tato povinnost mu vyplývá z ust. § 3 a ust. § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Na splnění této povinnosti je v případě rozhodování o zajištění třeba trvat zcela bezvýhradně, jelikož zajištěním dochází k významnému omezení či úplnému zbavení osobní svobody jednotlivce, proto je také zajištění svou povahou opatření ultima ratio. Správní orgán je odpovědný za to, že obstará veškeré relevantní podklady a tyto adekvátně vyhodnotí. Porušení této povinnosti by de facto vyprazdňovalo ústavní ochranu, která je obsažena v čl. 8 odst. 2 Listiny, a to způsobem, který je zakázán v čl. 4 odst. 4 větě první Listiny. Postup správního orgánu musí šetřit podstaty a smyslu základních práv a svobod při užívání zákonných ustanovení, kterými jsou základní práva omezována. Ústavně konformní úprava zajištění obsažená v zákoně o pobytu cizinců musí být i adekvátně aplikována na základě dostatečných skutkových zjištění.
5. Žalovaný nesprávně dospěl k názoru, že v případě žalobce namísto zajištění nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců. Na straně 4 napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že: *„neuvedl žádnou přesnou adresu možného pobytu“*. Žalobce však při vysvětlení uvedl přesnou adresu svého bydliště, sdělil, že v ČR má nezletilou dceru a přítelkyni a všichni bydlí společně. Z uvedeného je zřejmé, že žalobce má na území ČR adresu, kde se pravidelně zdržuje a má zde rodinné zázemí. Závěry žalovaného ohledně nemožnosti splnit účel zajištění formou zvláštního opatření za účelem vycestování dle § 123b odst. 1 písm. a), d) zákona o pobytu cizinců jsou nepřezkoumatelné, jelikož odůvodnění je v přímém rozporu s výpovědí žalobce zachycenou v protokolu. V této souvislosti žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2024, č. j. 7 Azs 252/2024-31: *„Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí o zajištění bez dalšího konstatoval, že v daném případě nelze účinně uplatnit zvláštní opatření. Vycházel při tom z úvah vztahujících se k důvodu zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a ze skutečnosti, že se stěžovatel na území zdržoval nelegálně,*

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

přičemž neuposlechl povinnost opustit území. V této situaci nelze bez dalšího zcela rezignovat na alespoň základní úvahu o tom (odůvodnění toho), jak tyto okolnosti (důvody) souvisí s nemožností uložit cizinci zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu. Notabene v situaci, kdy se stěžovatel komunikaci a kontaktu s orgány veřejné moci dle svého tvrzení nevyhýbá a disponuje na území rodinným zázemím.“

6. Lze konstatovat, že v případě existence rodinného zázemí na území je zvýšená šance, že cizinec bude plnit povinnosti uložené mu zvláštním opatřením [v tomto případě dle § 123b odst. 1 písm. a) a d) zákona o pobytu cizinců]. Pobyt žalobce v ČR je spojen s možností pečovat spolu s přítelkyní o nezletilou dceru, pokud by se tedy žalobce konstantně pokoušel správním orgánům vyhýbat, sám by se připravil o jediný důvod, proč na území ČR setrval. Za těchto okolností pak není nutné se důvodně obávat toho, že by se žalobce před správními orgány ukrýval, a mařil tak průběh a účel řízení o správním vyhoštění.
7. Žalovaný pak rezignoval na zjištění bližších informací např. tím, že by se žalobce doptal konkrétními dotazy na věci, které mu nepřišly jasné či úplně zodpovězené, rezignoval rovněž na provedení výsledku jiných osob, např. přítelkyně žalobce, případně jeho dcery. Tyto výsledky by vyjasnily pochybnosti ohledně místa pobytu žalobce či jeho ochotě spolupracovat s žalovaným a pravidelně se u žalovaného hlásit.
8. Žalovaný se též nedostatečně zabýval dopadem rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce a rodinných příslušníků, kteří pobývají na území ČR na základě samostatného pobytového oprávnění (dcery a přítelkyně). Žalovaný se rovněž nedostatečně zabýval šetřením dopadů rozhodnutí na nejlepší zájem nezletilého dítěte. Žalobce odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2021, č. j. 10 Azs 366/2021-35, ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39, a ze dne 31. 1. 2024, č. j. 6 Azs 248/2023-24. Žalovaný se samotným vztahem žalobce a jeho přítelkyně v napadeném rozhodnutí zabýval toliko formou odkazu na řešení „v minulosti ve správním řízení“. Tato formulace je však neurčitá a není z ní zjevné, na které správní řízení ve věci žalobce žalovaný odkazuje, a tedy nejsou přezkoumatelné ani závěry, které správní orgán o vztahu učinil. Stran přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života žalovaný odkazuje na posouzení v rozhodnutí o uložení správního vyhoštění. Takové posouzení je nedostatečné, jelikož nereflextuje, že uložení správního vyhoštění a zajištění cizince sledují jiný účel a mají za následek výrazně odlišný stupeň zásahu do práv a svobod cizince a jeho rodinných příslušníků.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, poukázal na rozhodnutí vydaná ve věci žalobce, která nerespektoval a nevystoval. Žalovaný při hodnocení alternativ zajištění poukázal na konkrétní okolnosti případu a definoval jednání, která jednak nasvědčují, že uložení zvláštního opatření za účelem vycestování by bylo nedostatečné pro naplnění cíle řízení, a současně že žalobce svým jednáním naplnil skutkovou podstatu obsaženou v § 124 odst. 1 písm. b), c) zákona o pobytu cizinců.
10. Žalovaný výstižně shrnul podstatné skutečnosti skutkového stavu a uvedl, které listinné důkazní prostředky správní orgán opravňuje vydat napadené rozhodnutí. Žalobce opakovaně porušoval právní předpisy ČR, kdy tímto svým jednáním jednoznačně

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

naplnil skutkovou podstatu ustanovení § 124 odst. 1 písm. b), c) zákona o pobytu cizinců. Žalobce není osobou ve smyslu ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců, není rodinným příslušníkem občana EU a nežije s tímto ve společné domácnosti. Rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU a smluvních států je přiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života tehdy, je-li takových rozhodnutím dosaženo spravedlivé rovnováhy mezi zájmem společnosti na dodržování platných zákonů na straně jedné, a zájmem žalobce na ochraně soukromého a rodinného života na straně druhé. Při celkovém pohledu na žalobcovo chování představuje jeho jednání skutečné a dostatečně závažné ohrožení zájmů společnosti. Dopadem vydaného rozhodnutí do soukromého a rodinného života se správní orgán podrobně zabýval již v rozhodnutí o správním vyhoštění.

11. K důvodům, proč nebylo přistoupeno k možnosti užití mírnějších opatření, se žalovaný podrobně vyjádřil na straně 3 až 5 žalobou napadeného rozhodnutí. Volba mírnějších opatření, než je zajištění cizince, je vázána na předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že neexistuje důvodná obava, že se nebude vyhýbat případnému výkonu správního vyhoštění. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec bude případný výkon správního vyhoštění mařit, nelze dle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců přistoupit ke zvláštnímu opatření za účelem vycestování cizince. Pokud správní orgán shledá důvodnou obavu, že se cizinec bude vyhýbat případnému výkonu správního vyhoštění, což bude nejčastěji vyplývat z dosavadního chování cizince, přistoupí přímo k jeho zajištění, aniž by nejprve užil zvláštní opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců. Po zhodnocení dosavadního chování žalobce dospěl žalovaný k závěru, že existuje důvodná obava, že výkon správního vyhoštění bude z jeho strany zmařen, a proto přistoupil přímo k zajištění žalobce, aniž by předtím uložil mírnější prostředky ve formě zvláštních opatření.
12. Dne 21. 1. 2026 bylo zajištění žalobce dle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b), c) zákona o pobytu cizinců ukončeno, jelikož Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo na základě žádosti o mezinárodní ochranu rozhodlo o zajištění žalobce, přičemž doba trvání zajištění je stanovena do 8. 5. 2026 podle zvláštního právního předpisu, a to rozhodnutím ze dne 20. 1. 2026 (vedeno pod sp. zn. OAM-70/BA-BA01-BA03-Z-2026, nabytí právní moci dne 21. 1. 2026).

IV. Obsah správního spisu

13. Dne 12. 1. 2026 byl v Nuslích kontrolován cizinec, který se ztotožnil řidičským průkazem, jiný doklad nepředložil.
14. K jeho osobě bylo zjištěno, že dne 8. 5. 2019 mu bylo vydáno rozhodnutí č. j. KRPA-341240-30/CJ-2018-000022-50, dle ustanovení § 50a odst. písm. c) zákona o pobytu cizinců, s povinností vycestovat z území ČR do 30 dnů od oznámení rozhodnutí. Dne 15. 3. 2020 bylo vydáno žalovaným pod č. j. KRPA-403534-36/ČJ-2019-000022-SV, dle ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bodu 9 zákona o pobytu cizinců, správní vyhoštění se zákazem vstupu na území EU a smluvních států na 3 roky. Současně byla žalobci stanovena doba k vycestování do 50 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí (právní moc dne 7. 4. 2022). Dne 6. 4. 2022 Ředitelství služby cizinecké policie vydalo rozhodnutí č. j. CPR-1700-22/ČJ-2020-930310-V243 (právní moc dne 7. 4. 2022), které zkrátilo dobu vyhoštění ze 3 let na dobu 2 let. Rozhodnutí bylo vykonatelné dne 29. 8. 2022. Žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

dne 29. 8. 2022 podal žádost o mezinárodní ochranu formou azylu, dne 16. 5. 2024 Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost pro nepřijatelnost (nabytí právní moci dne 20. 5. 2024). Žalobci byl následně vydán výjezdní příkaz s platností od 27. 5. 2024 do 10. 6. 2024. Žalobce je dále veden v evidenci nežádoucích osob od 11. 6. 2024 do 11. 6. 2026.

15. Cizinec nevycestoval v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění. Existuje proto důvodná obava, že v případě ponechání na svobodě nebude respektovat ani rozhodnutí českých orgánů, jak prokázal opakovaně při vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR, následně po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Je zřejmé, že se na území bude skrývat, kdy se tak choval do dne zajištění. Cizinec věděl o svém neoprávněném pobytu, pracoval neoprávněně, následně nevycestoval ve stanovenou dobu a dále pak pobýval vědomě neoprávněně bez platného cestovního dokladu. Existuje nebezpečí, že cizinec bude ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, neboť jeho předešlé jednání demonstruje to, co si myslí o právním pořádku ČR, tedy absolutní neúctu, respektovat rozhodnutí nehodlá. Nelze připustit, aby se cizinec svévolně pohyboval po členských a smluvních státech v době, kdy k tomu není oprávněn. Cizinec neskýtá záruku, že bude plnit povinnosti správním orgánem mu uložené, není pro správní orgán důvěryhodný. Cizinec svým jednáním závažným způsobem vědomě porušil právní předpisy ČR, svévolně a neoprávněně na území ČR, EU a smluvních států pobýval a dopouštěl porušování právních předpisů.
16. Po zhodnocení popsaného skutkového stavu dospěl správní orgán k závěru, že je dostatečně odůvodněn závěr pro vydání rozhodnutí o zajištění, neboť z prokázaného jednání by mírnější donucovací opatření nebyla účinná a uložení zvláštních opatření za účelem vycestování podle ustanovení § 123b zákona o pobytu cizinců je z hlediska jednání cizince nedostačující. K neuložení zvláštních opatření dle ustanovení § 123b přistoupil správní orgán zejména z důvodu nebezpečí opětovného nerespektování právních předpisů ČR ze strany cizince a vědomého pobytu bez oprávnění a v době uložení správního vyhoštění. Cizinec nehodlá vycestovat, nemá finanční prostředky k vycestování, z území vycestovat nechce, jelikož pobývá společně s přítelkyní a dcerou. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 20/2016-38, důvody zajištění podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. c) a d) zákona o pobytu cizinců paušálně nevylučují možnost použití zvláštního opatření. Vždy je povinností správního orgánu zvážit zejména osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených ČR nebo jinými státy EU (včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince). Možnost aplikace zvláštního opatření namísto zajištění cizince a tomu korespondující úvahy správního orgánu budou nutně záviset na typovém důvodu zajištění. Nelze dovodit, že důvody zajištění § 124 odst. 1 písm. c) a d) paušálně vždy vylučují možnost použití zvláštního opatření. Jakkoliv v takovýchto případech bude volba zajištění pravidlem, i zde je nutno vždy zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených ČR nebo jinými státy EU (včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince). Správní orgán musí při svém rozhodování vycházet z konkrétního jednání cizince a posoudit jeho věc v souladu se zásadou individualizace.
17. K ust. § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců žalovaný uvedl, že cizinec by neplnil povinnost oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, a to na základě skutečnosti, že v současné době nemá oficiálně na území ČR žádný povolený pobyt, neuvedl žádnou přesnou adresu možného pobytu, nikde není evidován a vázán k ubytování. Sám uvedl, že zde nikde nebyl ubytován. Na území ČR nemá žádný majetek. Mohl by se vyhýbat správnímu orgánu, neboť ví o skutečnosti, že pobývá na území opakovaně neoprávněně, že dlouhodobě porušoval právní předpisy a že mu hrozí návrat do domovské vlasti.

18. K ust. § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců žalovaný konstatoval, že složení finanční záruky není možné, cizinec nemá prostředky na složení finanční jistiny a žádnou osobu, která by jej složila. Sám nemá na zaplacení nájmu.
19. K ust. § 123b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců žalovaný shledal, cizinec neskýtá žádnou záruku, že bude dodržovat povinnost osobně se hlásit policii v době policií stanovené, neboť cizinec na území nelegálně pobývá, adresu pobytu nikde nehlásil a to vědomě.
20. Konečně k ust. § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců žalovaný uvedl, že cizinec by neplnil povinnost zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly, uložení tohoto zvláštního opatření považuje správní orgán za neúčelné, neboť cizinec v současné době nemá žádné oficiální ubytování na území, nic ho zde neváže, neuvedl žádnou adresu ubytování. Cizinec by byl po propuštění ze zajištění nezastižitelný a nebylo by možno provést pobytovou kontrolu.
21. Žalovaný zdůraznil, že v případě řízení o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je rozhodnutí o zajištění prvním úkonem ve věci, kdy správní orgán žádné důkazní řízení nekoná a vychází pouze ze skutečností, které jsou mu známy, nebo které během řízení vyšly najevo. Cizincovo jednání bylo odhaleno až na základě činnosti policie ČR, a proto nezbyla správnímu orgánu jiná možnost, než přistoupit k jeho zajištění.
22. Správní orgán uzavřel, že vydání rozhodnutí o zajištění cizince podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b), c) zákona o pobytu cizinců je vhodné a přiměřené opatření, zatímco jiná, mírnější, opatření by byla z hlediska jednání cizince zjevně zcela nedostatečná s ohledem na jeho předešlé jednání na území. I přesto, že se jedná o první porušení právních předpisů, je vydání rozhodnutí o zajištění přiměřené, také je přiměřené v rámci rodinného a soukromého života cizince s ohledem na závěry správního řízení o vyhoštění, č. j. KRPA-403534-36/ČJ-2019-000022-SV. Realizací správního vyhoštění nedojde k nepřiměřenému zásahu do rodinného a soukromého života. Správní orgán zohlednil i možnost zpětné integrace a vedení života v zemi původu. Cizinec neuvedl takové zásadní skutečnosti, které by nasvědčovaly, že výkon vyhoštění nebude moci být realizován. Žalovaný dále odůvodnil dobu zajištění cizince.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

23. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

24. Soud rozhodl věc bez jednání, když účastníci nařízení jednání nepožadovali a soud nepovažoval nařízení jednání za nezbytné (§ 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců).
25. Podle ust. § 124 odst. 1 písm. b), c) zákona o pobytu cizinců: „*Policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění nebo trestu vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie, Islandskou republikou, Lichtenštejnským knížectvím, Norským královstvím nebo Švýcarskou konfederací zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud b) je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání, c) cizinec nevycestoval v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění nebo nevycestoval z území na základě výzvy soudu k vycestování podle trestního řádu.*“
26. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců *zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“)* je a) *povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“)* cizincem, kterému je *zvláštní opatření za účelem vycestování* uloženo; *peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.*
27. Žalobce sice namítal, že nesplňuje základní podmínky pro zajištění podle § 124 odst. 1 b), c) zákona o pobytu cizinců, v projednávané věci je však evidentní, že je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, když je zřejmý jeho úmysl území neopustit, což je zjevné ze skutečnosti, že rozhodnutí, která mu ukládala povinnost opustit území, opakovaně nerespektoval (první výjezdní příkaz byl platný do 15. 6. 2019), v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění nevycestoval, při výslechu jednoznačně vyjádřil vůli zůstat v ČR s rodinou. Tuto námitku tak soud neshledal důvodnou.
28. Dále žalobce namítal nesprávné vyloučení mírnějších prostředků a nepřezkoumatelné odůvodnění této otázky. Tato námitka je důvodná.
29. Zajištění představuje prostředek ultima ratio, který bezprostředně zasahuje do osobní svobody dotyčného. Z tohoto důvodu je k zajištění přístupováno pouze tehdy, není-li možné dotyčnému uložit některé ze zvláštních opatření uvedených v zákoně o pobytu cizinců (povinnost oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, složení finanční záruky, povinnost osobně se hlásit policii v době policií stanovené nebo zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly). Zmíněná opatření představují alternativní řešení s cílem minimalizace omezování osobní svobody v případě zajištění cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011-51). Užití těchto

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

mírnějších opatření předpokládá, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při jejich realizaci a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat případnému výkonu vyhoštění. Možnost aplikace zvláštního opatření nutně také závisí na důvodu zajištění. Základním pravidlem je, že uložení zvláštního opatření nesmí ohrozit výkon vycestování; toto ohrožení bude typově různé v typově odlišných případech důvodů zajištění (srovnej usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016-38). Volba zmíněných zvláštních opatření je vázána na předpoklad, že cizinec bude vůbec schopen a ochoten povinnosti plynoucí ze zvláštních opatření plnit, že bude se státními orgány spolupracovat při jejich realizaci a že jejich uložení nebude ohrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, nebo ze dne 16. 5. 2019, č. j. 10 Azs 48/2019-33). Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011-51, aby mohl správní orgán možnost aplikace zvláštních opatření svědomitým způsobem posoudit, musí v tomto směru zjistit relevantní skutkové okolnosti případu a učinit je obsahem spisového materiálu. Zpravidla tak bude vhodné např. prostřednictvím vysvětlení (§ 137 správního řádu) zjistit, zda se cizinec zdržuje na určité adrese a je ochoten pravidelně se policii hlásit [§ 123b odst. 1 písm. a) zákona], případně zda disponuje finančními prostředky ke složení finanční záruky podle § 123c zákona o pobytu cizinců. O možnosti využití zvláštních opatření by měl být cizinec informován.

30. V projednávaném případě nebyly alternativy k zajištění posouzeny dostatečně a přezkoumatelně, když žalovaný mírnější opatření odůvodnil v rozporu s obsahem spisu, zároveň opomenul určité skutečnosti, které byly významné pro posouzení možnosti aplikace mírnějších opatření, rozhodnutí tak není dostatečně individualizováno ve vztahu k osobě žalobce a postrádá přesvědčivost. Vzhledem k tomu, že zajištění představuje zcela mimořádný institut, neboť pro cizince znamená omezení, nebo (v závislosti na povaze, délce, důsledcích a způsobu zajištění) dokonce zbavení jeho osobní svobody, je nutné klást zvýšené požadavky na preciznost a přesvědčivost odůvodnění. V projednávaném případě žalovaný vycházel ze skutečností, které byly v rozporu s obsahem spisu, některé rozhodné skutečnosti vyplývající ze spisu pro zvážení uložení alternativ k zajištění nebyly hodnoceny vůbec, odůvodnění je tak v otázce posouzení alternativ zajištění nepřezkoumatelné.
31. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shledal, že by nebylo možné uplatnit zvláštní opatření mj. podle § 123b odst. 1 písm. a), d) zákona o pobytu cizinců. Žalobce při podání vysvětlení uvedl, že bydlí s družkou i nezletilou dcerou v bytě na konkrétní adrese v Praze 10. Chce se o dceru i nadále starat.
32. K ust. § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců žalovaný uvedl, že by cizinec neplnil povinnost oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, a to na základě skutečnosti, že v současné době nemá oficiálně na území ČR žádný povolený pobyt, neuvedl žádnou přesnou adresu možného pobytu, nikde není evidován a vázán k ubytování. Sám uvedl, že zde nikde nebyl ubytován. Na území ČR nemá žádný majetek. Mohl by se vyhýbat správnímu orgánu, neboť ví o skutečnosti, že pobývá na území opakovaně neoprávněně, že dlouhodobě porušoval právní předpisy a že mu hrozí návrat do domovské vlasti. Obdobně ve vztahu k ust. § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu žalovaný uvedl, že

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

cizinec by neplnil povinnost zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly, uložení tohoto zvláštního opatření považuje správní orgán za neúčelné, neboť cizinec v současné době nemá žádné oficiální ubytování na území, nic ho zde neváže, neuvedl žádnou adresu ubytování. Cizinec po propuštění ze zajištění bude pro správní orgán nezastižitelný a nebylo by možno provést pobytovou kontrolu.

33. Toto odůvodnění je v rozporu s obsahem spisu. Žalobce naopak uvedl přesnou adresu svého bydliště. Soužití s družkou a nezletilou dcerou nezpochybňovaly správní orgány ani v řízeních ve věci žalobce - hodnoceno již v rozhodnutí o povinnosti opustit území ze dne 8. 5. 2019, rozhodnutí o odvolání ze dne 19. 5. 2020 pak výslovně uvádí, že soužití rodiny bylo potvrzeno i pobytovou kontrolou (ze dne 14. 12. 2019). Podle rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 15. 3. 2020 družka žalobce vypověděla, že vztah s žalobcem navázali ještě ve Vietnamu, pokračovali v něm po příjezdu do ČR v roce 2007, žijí i s dcerou ve společné domácnosti (byť aktuálně na jiné adrese).
34. Soud tímto neříká, že zajištění žalobce bylo jednoznačně vyloučeno, avšak rozhodnutí není dostatečně individualizováno a argumentace je v rozporu s obsahem spisu. Žalovaný též v napadeném rozhodnutí nekonzistentně uvádí, že jde o první porušení právních předpisů cizincem (strana 6 napadeného rozhodnutí), zároveň odůvodnění napadeného rozhodnutí obsahuje toliko výčet jednotlivých rozhodnutí ve věci žalobce, správní orgán jasně nevymezil, kolikrát a po jakou dobu cizinec uložené povinnosti nerespektoval. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobci byl první výjezdní příkaz vydán již dne 10. 6. 2019, s platností do 15. 6. 2019 (po prvním rozhodnutí o povinnosti vycestovat ze dne 8. 5. 2019), dostavil se ke správnímu orgánu dne 17. 6. 2019, následně bylo dne 15. 10. 2019 vydáno další rozhodnutí o povinnosti opustit území, následoval výjezdní příkaz s platností od 23. 11. 2019. Dne 26. 11. 2019 se žalobce opět dostavil ke správnímu orgánu, poté bylo vydáno rozhodnutí o vyhoštění (15. 3. 2020), o odvolání pak bylo rozhodnuto dne 6. 4. 2022 (s vykonatelností dne 29. 8. 2022), téhož dne však cizinec požádal o udělení mezinárodní ochrany. Kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany byla odmítnuta s nabytím právní moci dne 10. 6. 2024, cizinec nevycestoval, až dne 12. 1. 2026 byl kontrolován hlídkou Policie ČR. Cizinec tedy měl uloženou povinnost vycestovat již třikrát, v prvních dvou případech se po několika dnech sám aktivně dostavil ke správnímu orgánu, ve třetím případě je již nelegální pobyt velmi dlouhý, od 10. 6. 2024 do 12. 1. 2026.
35. Soud si je vědom, že rozhodnutí o zajištění jsou přijímána v určité časové tísní, rozhodnutí nepředchází správní řízení, rozhodnutí je prvním úkonem, nicméně je nutno respektovat, že jde o rozhodnutí o omezení osobní svobody, kde jsou judikatorní požadavky přísné, a tím spíše je nezbytné zohlednit alespoň to minimální množství informací, které k dispozici správní orgán má. Zároveň není nutné na mnoha stranách opakovat, že žalobce nerespektuje právní řád (jinak by potřeba zajištění vůbec nenastala), je vhodnější se pečlivěji zaměřit na individuální situaci cizince a na základě obsahu spisu vysvětlit, proč je právě v případě žalobce zajištění nezbytné, popsat jeho konkrétní jednání, např. v kolika případech a po jakou dobu (případně z jakých důvodů) nebyla respektována správní rozhodnutí, v úvahách nelze vynechat ani podstatné okolnosti rodinného života (zde skutečnost, že žalobce zjevně dlouhodobě žije s družkou a dcerou na adrese, kterou žalovanému sdělil).

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

36. Vzhledem k tomu, že se věc nevrací žalovanému se závazným právním názorem, vypořádání ostatních námitek by bylo nadbytečné. Soud pro další rozhodovací praxi žalovaného toliko dodává, že v případě, že od hodnocení soukromého a rodinného života v řízení o správním vyhoštění uplynula již určitá doba (zde naposledy hodnoceno v rozhodnutí ze dne 6. 4. 2022), je vhodné se k této skutečnosti alespoň stručně vyjádřit. V projednávaném případě nicméně nebyla zjištěna ani tvrzena žádná změna okolností.
37. Soud zrušil napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí, zároveň je v určitých podstatných aspektech skutkový stav, ze kterého žalovaný vycházel, v rozporu se správním spisem [§ 76 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s.]. Soud současně se zrušením rozhodnutí nevyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, neboť po zrušení rozhodnutí o zajištění žalobce je nutno na toto rozhodnutí nahlížet, jako kdyby vůbec nebylo vydáno. Neexistuje tak řízení, v němž by mělo být pokračováno, protože podle § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců v řízení o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Je-li tedy rozhodnutí zrušeno, neznamená to, že se věc vrací správnímu orgánu k dalšímu řízení, jak je ve správním soudnictví obvyklé (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Naopak to z povahy věci znamená ukončení řízení před správním orgánem (viz obdobně závěry rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2012, č. j. 9 As 111/2012-34, a ze dne 25. 6. 2020, č. j. 5 Azs 107/2020-46).
38. O nákladech řízení soud ve výroku II. rozhodl dle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce byl ve věci samé úspěšný, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Náklady vynaložené žalobcem v daném řízení představují náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za 2 úkony právní služby po 4 620 Kč, tedy celkem 9 240 Kč [§ 7, § 9 odst. 5, § 11 odst. 1 písm. a), d), vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, tj. převzetí zastoupení, písemné podání k soudu] a náhrada hotových výdajů po 450 Kč za jeden úkon, celkem 900 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky), plus DPH ve výši 2 130 Kč, celkem tedy 12 270 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 5. února 2026

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.